

A MAGYARORSZÁG EVANGÉLIKUS EGYHÁZ ZSINATÁNAK ELNÖKSÉGE

Budapest, 1994. május 6.

Az Ordass Lajos Baráti Kör Választmányának
Budapest
Bocskai út 10.
1114

Kedves Testvéreink!

A Magyarországi Evangélikus Egyház zsinatának tagjainként és tisztségviselőiként mindenek előtt hálát adunk Istennek, hogy ma is munkálkodik közöttünk. Hálások vagyunk Istennek azért, hogy a zsinat működik, hogy a zsinati küldöttek, és mások is, akik nem zsinati küldöttek, sokat áldoztak és áldoznak idejükből, szellemi és fizikai energiájukból erre a munkára. Hálások vagyunk azért a lelki és szolgálati közösségért, amelyben sokféleségünk közepette újra és újra átélhetjük az anyaszentegyház egységét. Hálások vagyunk Istennek azért a munkáért, amit elvégezhetünk. Mi is úgy érezzük, hogy hűtlenek és engedetlenek lennénk Istennel szemben, ha nem vállalnánk felelősséget magyarhoni evangélikus egyházunk jövőjéért. Ezt a felelősséget **nem mi kerestük magunknak**, hanem a zsinati választás rendjében osztályrészünk lett s nem tértünk ki előle. Olyan helynek, olyan feladatnak tekintjük a zsinati munkában való részvételt, amely lehetőséget és elkötelezést ad számunkra, - az egyházi élet és szolgálat más lehetőségei és elkötelezései mellett, - hogy mi is felemeljük szavunkat mindazon káros és romboló jelenségekkel szemben, amelyek akadályozzák egyházunk megújulását és küldetésének megfelelő működését, és fáradozunk egyházunk megújulásán és küldetésének betöltésén.

Az Ordass Lajos Baráti Kör választmánya által közzé tett memorandumnak a zsinatot érintő egyes megállapításaira az alábbiakban válaszolunk:

Talán nincs is olyan zsinati ülészak, ahol ne kerülne szóba a zsinat tevékenységének feltűnő lassúsága, elhúzódása. Nemcsak felrójuk ezt másoknak, magunk is szenvedünk tőle. A munka kezdetén a zsinat saját tagjai alkotta bizottságokra bízta a törvénytervezetek elkészítését. Szeretnénk tájékoztatni az Ordass Lajos Baráti Kör választmányának tagjait, hogy ezekben a bizottságokban és a bizottsági üléseket megelőzően is hatalmas és áldozatos munka folyt és folyik. Olyan munka természetesen, amelyben sok ellentétet kell feloldani, sok javaslatot megvizsgálni és sok különféle szempontot jogi és teológiai oldalról mérlegelni. Mindez időt, sok időt igényel.

Fájlaljuk, hogy többen azok közül, akiket erre egy-egy egyházkormányzati testület alkalmasnak tartott, a zsinati munkát különböző okokból eleve el sem vállalták vagy a zsinati munkából már megválasztásuk után kiváltak. Döntésüket azonban tiszteletben tartjuk. A hivatalban levő küldötteket egyházkormányzati testületek választották bizalmi alapon. Tiszteletben tartjuk a kiküldő egyházkormányzati testületek választását. Nem érezzük magunkat arra hivatottnak, hogy a zsinati tagok alkalmas vagy alkalmatlan voltát vizsgálat tárgyává tegyük. Szükségét sem látjuk az ilyen felülvizsgálatnak. Inkább állítjuk, hogy a zsinat a mai összetétele többé kevésbé, tehát nem túl nagy hibaszázalékkal tükrözi a magyarhoni evangélikus egyház összetételét.

A memorandumnak a zsinati munka szerveztlenségét felroví megállapítására azt szeretnénk elmondani, hogy a zsinati munka nem valamelyik elnök utasításai szerint folyik, és ezért künhet szervezetenek. Az utasításos rendszer hiánya azonban nem jelenti, hogy ne lennének a munka menetét érintő elképzelések és javaslatok. A munka szervezésére, sorrendjére vonatkozó elnöki vagy elnökségi javaslatok felől a plenáris ülések döntenek. Ezeket a döntéseket viták előzik meg, amelyekben természetesen szerepet játszik a több vagy kevesebb tapasztalat, a szélesebb vagy soványabb szakismeret, hosszabb vagy rövidebb egyházi szolgálatunk, de nem vonható kétségbe, hogy minden zsinati küldött egyházunk megújulását és küldetése betöltését öszintén akarja, és a legjobb szándékkal és legjobb tudása szerint vesz részt a munkában.

Ami az egyházunk területi beosztása, a vezető tisztségek pontos meghatározása és betöltésének idői korlátozása kérdését illeti, a zsinati megbeszéléseken is tapasztalható, hogy igen fontos kérdésnek tekintik a zsinati küldöttek. Véleményünk szerint ugyanis az a tény, hogy a kérdéssel foglalkozó zsinati bizottság körültekintő megalapozottsággal kezeli a kérdést, nem jelentéktelenítéséről, hanem éppen ellenkezőleg, komolyan vételéről tanúskodik. A területi újrendezést azonban nem tekinthetjük olyan kérdésnek, amely önmagában elvégezhetné egyházunk megújítását.

Az ötven egyháztagnak az országos felügyelő könyvével kapcsolatos beadványa nyomán, amint az Ordass Lajos Baráti Kör levelünk alapján erről korábban már értesülhetett, a zsinat etikai bizottságot hozott létre és megalkotta az etikai kérdések zsinati tárgyalásának szabályzatát, amelyet szintén megküldtünk az Ordass Lajos Baráti Körnek. Szeretnénk, ha világos lenne: a zsinatot ebben az a meggondolás vezette, hogy ne egyedi esetekhez igazított esetleges eljárással, hanem általánosan alkalmazott szabályok szerint foglalkozzék az ilyen jellegű, zsinati tagokra vonatkozó panaszokkal.

Végül az egyházunk hiányolt szociáletikai tanításával kapcsolatosan emlékeztetni szeretnénk az Ordass Lajos Baráti Kör igen tisztelt Választmányát arra az iratra, amely "Szociáletikai nyilatkozat tervezete" címen az Evangélikus Élet f. év január 23-i számában jelent meg. A Lelkipásztor (1994. 2. 69) közölte az irat helyével kapcsolatos megfontolásokat is. A zsinat elnökei a gyülekezetek és az egyháztagek hozzászólását kérték. Az Istentől kapott felelősséget érző Ordass Lajos Baráti Kör megszólalását is igényeljük. Osztozunk a meggyőződésben, hogy "meg kell keresnünk és találunk egymás testvérkezét a közös könyörögsre és cselekvésre!"

Ezt a testvérkezet készséggel elfogadjuk, és mi is nyújtjuk.

Mivel a nekünk címzett memorandum megjelent a Keresztyén Igazságban, ezért kérjük válaszuk megjelentetését is.

Testvéri köszöntéssel:

Dr. Andorka Rudolf
nem-ielkészi elnök

Dr. Reuss András
ielkészi elnök

A Szerkesztőség megjegyzése:

Az Ordass Lajos Baráti Kör által kezdeményezett találkozás a Zsinat Elnöksége és a Kör küldöttsége között f. évi szeptember 22-én jött létre az Evangélikus Teológiai Akadémia épületében. A Zsinat részéről dr. Andorka Rudolf, dr. Reuss András és Zászkaliczky Péter, az OLBK részéről dr. Boleratzky Lóránd, id. Kendeh György, Nagy Miklós és id. Magassy Sándor vett részt a megbeszélésen.

Konkrét eredmények nem születtek. Mindkét fél kifejtette álláspontját a (1) zsinat munkájának gyorsítása, a (2) zsinat munkájával szorosan összefüggő teológiai kérdések, valamint a (3) megoldásra váró etikai problémák tárgykörében.

A megbeszélés tárgyszerű, nyílt és testvéri hangvételő volt.

Egyetértés született arra nézve, hogy a személyes találkozásokat célszerű volna folytatni.

Luther írja:

"A törvénnyel akkor élünk helyesen, ha az embert Pál apostollal két, jól elkülönített részre osztjuk. Ő emberre és új emberre. Az új embert ne zaklasd a törvénnyel. Az ő embert azonban csak sarkantyúzd a törvénnyel szüntelen. Minél jobban zaklatod vele, annál jobban éltél a törvénnyel.

Az új emberen nem segít a törvény cselekvése. Néki ennél több kell: Krisztus, aki nem törvény és nem jócselekedet, hanem ajándék és tiszta kegyelem - Istentől. Isten előtt minket csak az igazít meg, ha Krisztus a hitben szívünkbe lép. De ha azon vagy, hogy cselekedettel, s bizonyos életmód folytatásával te magad igazulj meg Isten előtt, akkor ugyancsak visszaéltél a törvénnyel és megtagadtad Krisztust, aki cselekedetek nélkül ingyen akar megmenteni téged. Ha tehát te magad akarsz jócselekedetekkel segíteni magadon: trónbitorlóvá tetted a törvényt, saját cselekedetedet teszed helyébe.

Az új embernek Krisztusban mindene megvan. Semmije sem hiányzik. Sem égen, se földön!

Jézus panasza

Ti Mesternek hívtok - és nem kérdeztek engem...
 Útnak neveztek - és nem jártok rajtam...
 Világosságnak hívtok - és nem néztek reám...
 Életnek neveztek - és nem kerestek engem...
 Bölcsnek hívtok - és nem követtek engem...
 Hatalmasnak neveztek - és nem kértek engem...
 Irgalmasnak hívtok - és nem bíztok bennem...
 Igazságosnak neveztek - és nem félték tőlem...
 ... Ha egyszer örökre elvesztek - ne okoljátok engem!

(A lübecki Krisztus-szobor felirata.)